

Inleiding

In de timmerindustrie vindt controle plaats op de naleving van de cao Timmerindustrie (hierna “cao”). Naast de cao Timmerindustrie is tevens een cao Sociaal en Werkgelegenheidsfonds Timmerindustrie (hierna “cao SWT”) afgesloten.

De Vakraad

Door partijen betrokken bij deze cao's is de Stichting Vakraad voor de Timmerindustrie (hierna “de Vakraad”) opgericht. De Vakraad is door cao-partijen belast met het houden van toezicht op naleving van de cao's en stelt daartoe namens cao-partijen nalevingsonderzoeken in. Zij is bevoegd deze onderzoeken te laten verrichten door het Technisch Bureau Bouwnijverheid (hier “TBB”), zo nodig met behulp van een extern onderzoeksbureau. Krachtens artikel 4 lid 4 van het Reglement Naleving, zoals opgenomen als bijlage E bij de cao SWT, is een onderneming verplicht mee te werken aan een nalevingsonderzoek.

Om de huidige werkwijze inzichtelijk te maken wordt in deze notitie stapsgewijs de procedure weergegeven vanaf de start van het nalevingsonderzoek tot aan het opleggen van de schadevergoeding en de gerechtelijke procedure.

Geground vermoeden

Conform het huidige Reglement Naleving controleert de Vakraad namens cao-partijen op basis van een geground vermoeden of er sprake is van overtreding van de cao's. Van een geground vermoeden van overtreding is sprake indien de Vakraad onderbouwde meldingen of signalen uit de branche ontvangt. Ook is sprake van een geground vermoeden van overtreding indien een aangeschreven onderneming weigert medewerking te verlenen aan een onderzoek danwel onvolledige of onjuiste informatie verstrekt of indien op basis van aangeleverde bescheiden in het kader van een door (of in opdracht van) TBB uitgevoerd vooronderzoek één of meer overtredingen worden geconstateerd.

De Vakraad ontvangt de meldingen en stelt het geground vermoeden vast. Na instemming op grond van besluitvorming bij volstreekte meerderheid (conform artikel 5 lid 6 Reglement Naleving) besluit de Vakraad een nalevingsonderzoek in te stellen. Vervolgens geeft zij hiertoe TBB de opdracht tot het starten van nalevingsonderzoek.

Nalevingsonderzoeken kunnen tevens plaats vinden bij ondernemingen die geen of onvoldoende medewerking hebben verleend/verlenen bij een werkingssfeeronderzoek. Nadat de Vakraad heeft besloten om deze ondernemingen ambtshalve de verplichtingen uit de cao op te leggen, kan zij eveneens het besluit nemen om deze ondernemingen te melden bij TBB. Niet of onvoldoende meewerken aan een werkingssfeeronderzoek levert een gegronde vermoeden van niet naleving van de cao op.

Tevens vindt nalevingsonderzoek plaats aan de hand van een periodieke selectie door de Vakraad van ondernemingen die naar aanleiding van een werkingssfeeronderzoek zijn ingeschreven bij APG, geen premie afdragen en nog niet in (of op de rand van) faillissement verkeren.

Nalevingsonderzoek

Het daadwerkelijke onderzoek geschiedt door een onafhankelijk onderzoeksbureau. Het onafhankelijk onderzoeksbureau stelt de onderneming op de hoogte van het instellen van een nalevingonderzoek. Indien de werkgever niet instemt met controle ter plaatse, kan een schriftelijk onderzoek worden ingesteld. In dat geval dient een aantal administratieve bescheiden voorhanden te zijn en ontvangt de onderneming een brief waarin de voor het schriftelijke onderzoek benodigde bescheiden genoemd worden. Deze bescheiden dient de onderneming binnen drie weken over te leggen. Zowel bij een controle ter plaatse als bij een schriftelijke controle zijn o.a. de volgende bescheiden nodig:

- personeelslijst;
- loonstroken;
- uitbetalingslijsten;
- jaaropgaven;
- verzamelloonstaat;
- maandelijkse journaalposten;
- een overzicht van de uitbetaalde overuren;
- getekende arbeidsovereenkomsten.

Gecontroleerd wordt op een (aantal) vooraf vastgestelde (kern)bepaling(en) van de cao's. Het onafhankelijke onderzoeksbureau bespreekt de bevindingen met de onderneming.

Daarnaast kan TBB contact opnemen met één of meerdere werknemers teneinde te verifiëren of de aangedragen stukken van de onderzochte onderneming corresponderen met de daadwerkelijke werkwijze. Eventuele opmerkingen van de onderneming en van de bevraagde werknemers, kunnen worden opgenomen in de rapportage.

Het onafhankelijke onderzoeksbureau verwerkt de bevindingen in een onderzoeksrapportage. De onderzoeksrapportage wordt aan de betrokken onderneming voorgelegd met de uitnodiging om hierop haar reactie te geven. Na twee weken wordt de rapportage – eventueel aangevuld met een reactie van de onderneming op die rapportage – verstrekt aan TBB. Tevens verstrekt het onafhankelijke onderzoeksbureau aan TBB de achterliggende gegevens alsmede alle eventueel gewisselde correspondentie (waaronder de eerste opvraagbrief en eventueel nadien gewisselde correspondentie).

Ingebrekestelling en minimale forfaitaire schadevergoeding

TBB legt het dossier, voorzien van een aanbeveling, voor aan de Vakraad overeenkomstig artikel 5 lid 3 Reglement Naleving.

Op basis van de onderzoeksresultaten en de aanbeveling van TBB doet de Vakraad een uitspraak met betrekking tot het al dan niet voortzetten van het dossier, waaronder het verzoek aan TBB om de onderneming een ingebrekestelling te sturen. Indien de Vakraad besluit over het voortzetten van het nalevingsonderzoek alsmede TBB heeft verzocht om de onderneming een ingebrekestelling te sturen, wordt de onderneming in een brief met de ingebrekestelling van dit besluit schriftelijk op de hoogte gesteld. Dit geschiedt overeenkomstig artikel 6 lid 1 Reglement Naleving.

In deze ingebrekestelling wordt door TBB een bedrag aan minimale forfaitaire schadevergoeding gevorderd, welk bedrag binnen zes weken door de onderneming betaald dient te worden aan TBB. Tevens wordt de onderneming in deze ingebrekestelling gevorderd de geconstateerde omissies te herstellen binnen een gelijke periode van zes weken, bij gebreke waarvan een aanvullende forfaitaire schadevergoeding verschuldigd zal zijn.

(Hoogte) minimale forfaitaire schadevergoeding

Indien gebleken is dat een onderneming de cao's niet (volledig) naleeft of indien gegrond vermoeden is vastgesteld dat een onderneming de cao's niet (volledig) naleeft, is zij op die grond een minimale forfaitaire schadevergoeding verschuldigd. De hoogte van deze minimale forfaitaire schadevergoeding bedraagt € 5.000,--.

Hercontrole

Afhankelijk van de hoeveelheid geconstateerde omissies kan, na de voor herstel gegeven periode van zes weken, in opdracht van TBB een hercontrole van de verbeteringen van de geconstateerde omissies worden uitgevoerd.

Forfaitaire schadevergoedingen

Door TBB kunnen, namens de Vakraad, op grond van artikel 6 lid 2 Reglement Naleving twee verschillende forfaitaire schadevergoedingen worden opgelegd, te weten een minimale forfaitaire schadevergoeding (zoals hierboven genoemd) indien gebleken is dat de cao's niet (volledig) worden nageleefd en een wekelijks oplopende forfaitaire schadevergoeding indien niet (volledig) wordt meegewerkt aan herstel van de geconstateerde omissies.

Wekelijks oplopende Aanvullende forfaitaire schadevergoeding

Overeenkomstig artikel 7 lid 3 Reglement Naleving worden cao-partijen drie weken in de gelegenheid gesteld kenbaar te maken dat zij zelf een schadevergoedingsactie tegen de onderneming in willen stellen. De Vakraad treedt in deze als contactpersoon van cao-partijen op. Deze termijn van drie weken gaat in vanaf het moment van het per email verzenden van de voorgelegde dossiers aan de Vakraad. In deze periode dienen partijen aan de Vakraad aan te geven of zij zelf een actie willen instellen. Hiervoor kunnen partijen het betreffende dossier 'claimen'. Partijen kunnen aangeven dat een onderzoek (nog) niet kan worden gestart omdat er een individuele zaak loopt. Dit zal met name spelen bij vakbonden. Als cao-partijen niet binnen drie weken reageren is de Vakraad conform artikel 7 lid 3 Reglement Naleving bevoegd een schadevergoedingsactie in te stellen.

Indien de onderneming na ingebrekestelling door TBB na de periode van zes weken nalatig blijft om de geconstateerde omissies te herstellen, is zij door dat enkele feit verplicht een wekelijks oplopende aanvullende forfaitaire schadevergoeding te betalen.

Ondernemingen die niet of niet volledig zijn overgegaan tot correcties zullen vervolgens een tweede ingebrekestelling ontvangen, waarbij wordt aangegeven dat bij gebreke van herstel naast de reeds verschuldigde minimale forfaitaire schadevergoeding, tevens een aanvullende wekelijks oplopende forfaitaire schadevergoeding verschuldigd wordt, inclusief toelichting over de wekelijks oplopende forfaitaire schadevergoeding.

De Vakraad heeft besloten de volgende berekeningswijze van de forfaitaire schadevergoeding (S) te hanteren:

$$S = A \times W \times \text{€ } 1$$

A = 0,5% van de laatste voor de betrokken werkgever vastgestelde jaarlijkse loonsom of, bij gebreke daarvan, een schatting van de laatste voor de betrokken werkgever vooronderstelde loonsom.

W = het aantal weken dat de werkgever in gebreke blijft.

S bedraagt minimaal € 250,- en maximaal € 15.000,-.

Gerechtelijke procedure

Indien na de door TBB verzonden ingebrekestelling nogmaals gedurende veertien dagen niet wordt hersteld, zal de wekelijks oplopende aanvullende forfaitaire schadevergoeding gaan lopen. Het dossier wordt op dat moment ten behoeve van het voeren van een eventuele gerechtelijke procedure overgedragen aan een advocaat. Deze advocaat zal de onderneming nogmaals in de gelegenheid stellen om binnen een termijn van veertien dagen over te gaan tot herstel van de omissies.

Stichting Vakraad voor de Timmerindustrie

TBB